

Tagħmir tax-xogħol, għodda u ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif

Il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif jaħdmu f'kull settur tal-industrija u postijiet tax-xogħol, minn lukandi għal sptarijiet u minn fabbriki għal irziezet. Jaħdmu ġewwa u barra, inklużi f'żoni pubbliċi. Waqt li jaħdmu spiss billejl jew filgħodu kmieni, xi kultant waħidhom, il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif jinsabu f'kull sfond u x-xogħol li jagħmlu huwa essenzjali¹.

Il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif jistgħu jkunu impjegati b'mod dirett, billi jaħdmu fl-istabbilimenti ta' min jimpjegahom, jew jistgħu jaħdmu f'sit amministrat minn parti terza. Jistgħu jkunu impjegati minn servizzi pubbliċi, impriži privati, jew jistgħu jkunu jaħdmu għal rashom. Il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif jistgħu wkoll ikunu impjegati minn kuntrattur, u jaħdmu f'bosta postijiet f'gimgha waħda. It-tindif b'kuntratt, jew industrijali, huwa industrija li tiswa miljuni ta' ewro u timpjega miljuni ta' ħaddiema madwar l-Ewropa.

Ħafna mill-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif huma nisa u jaħdmu part-time. Proporzjon sinifikanti ta' ħaddiema ġejjin minn minoranzi etniċi². Iċ-ċaqliq fil-persunal huwa ġeneralment għoli, ikkawżat minn livell għoli ta' xogħol temporanju u kuntratti għal terminu fiss qasir³. Għalkemm dawn it-tendenzi ta' xogħol jistgħu jikkawżaw diffikultajiet, il-ħsara lill-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif jista' u għandu jkun impedit.

Dwar dan l-E-Fact

Il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif huma definiti l-aħjar permezz ta' kompiti aktar milli bħala settur jew grupp. Fost il-kompiti l-aktar frekwenti hemm it-tindif tal-uċuħ – ħasil bil-mopp, tfarfir, tindif bil-vakum, l-illustrar tal-art u tal-uċuħ tal-bankijiet tax-xogħol – u xogħol ta' manutenzjoni ta' rutina. Għalkemm ix-xogħol ta' tindif jinkludi kompiti bħat-tindif ta' twieqi u tat-triq, dan l-E-fact jiffoka fuq il-ħarsien minn ħsara lil ħaddiema mħallsa li jagħmlu tindif ġenerali.

Dan l-E-fact huwa mmirat sabiex jinforma lil dawk li jħaddmu, superviżuri, ħaddiema u rappreżentanti tagħhom, b'mod partikolari dawk f'impriži żgħar u ta' daqs medju (SMEs), dwar il-perikli involuti fit-tindif u kif tista' tkun evitata ħsara lill-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif. Għandu jkun innutat li minħabba li l-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif jaħdmu f'kull tip ta' post tax-xogħol, mhux possibbli li jkunu koperti l-każijiet kollha. Il-qarrejja għandhom jikkonsultaw il-legiżlazzjoni rilevanti fl-Istat Membru tagħhom u, jekk ikollhom xi dubju, ifittxu assistenza oħra minn korpi xierqa.

Tagħmir tax-xogħol, għodda u ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif

Kif u għaliex ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif iwegġgħu waqt li jużaw it-tagħmir tagħhom?

Ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif jużaw firxa wiesgħa ta' tagħmir, inklużi xkupi, xkupilji, bramel, bċejječ tat-tfarfir, ċraret, magni b'diski li jduru, magni għat-tindif bil-fwar, skalapiži, slielem, broxkijiet, magni li jnixxfu, magni għat-tindif bil-vakum, u magni li jnaddfu bl-ilma. Il-perikli assoċjati mat-tagħmir tat-tindif li l-aktar li jintuża huma mogħtija fil-qosor fit-tabella li ġejja.

Tagħmir	Perikli
Moppijiet u xkupilji	Tiġbid żejjed, qagħdiet skomdi, movimenti ripetittivi Żliq u tfixkil waqt ħasil bil-mopp Perikli kimiċi minn soluzzjonijiet ta' tindif Inalazzjoni ta' trab waqt il-knis
Bramel	Żliq u tfixkil Tqandil manwali – irfigħ ta' toqol
Slielem u skalapiži	Tiġbid żejjed Waqgħat mill-għoli Tqandil manwali
Ċraret u bċejječ tat-tfarfir	Tiġbid żejjed, qagħdiet skomdi, movimenti ripetittivi Perikli kimiċi – espożizzjoni għal prodotti għall-illustrar u soluzzjonijiet ta' tindif Inalazzjoni ta' trab waqt tfarfir niexef
Broxkijiet b'diski li jduru u magni tal-illustrar	Tiġbid żejjed, movimenti ripetittivi, forzi kbar Vibrazzjoni Żliq – meta użati għal tindif bl-ilma Tfixkil – wajers ikaxkru Perikli kimiċi minn soluzzjonijiet ta' tindif Tqandil manwali – it-tagħmir jista' jkun tqil u skomdu biex jingarr madwar bini jew minn sit għal ieħor Xokk elettriku
Magni għat-tindif bil-vakum	Qagħdiet skomdi, imbuttar/gbid, movimenti ripetittivi Tfixkil – wajers ikaxkru Storbju Inalazzjoni ta' trab waqt it-tbattil Xokk elettriku
Magni għat-tindif bil-fwar	Qagħdiet skomdi, movimenti ripetittivi Tfixkil – wajers ikaxkru Samtiet mill-fwar Xokk elettriku

Tagħmir tax-xogħol, għodda u haddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif

Disturbi muskoluskeletriċi – problema kbira

Studji wrew li d-disturbi muskoluskeletriċi (MSDs) huma l-akbar kawża ta' time-off mix-xogħol fost il-haddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif⁴. Ix-xogħol ta' tindif jitlob ħafna sforz fiżiku u xogħol intensiv. Madwar 80 % tat-tindif isir manwalment bl-użu ta' għodda mingħajr elettriku; pereżempju, tfarfir, knis u ħasil bil-mopp⁵. Ħafna minn dawn ix-xogħlijiet jirrikjedu titwil tal-id, movimenti ripetittivi, qagħdiet skomdi, forzi kbar, u joħolqu piż kbir fuq ir-riġlejn, li kollha jikkontribwixxu għal MSDs. Anki l-aktar tagħmir sempliċi bħal moppijiet għandu jkun ikkunsidrat f'termini tar-rekwiżiti tal-utent għal haddiem li jagħmel xogħol ta' tindif. Indikazzjonijiet importanti ta' problemi ta' MSD fuq il-post tax-xogħol jinkludu:

- żieda fl-assenza minħabba mard
- rapporti ta' wġiġh u skumdità mill-haddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif
- rapporti dwar problemi mir-rappreżentanti tas-sigurtà/tal-unjin
- haddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif jadattaw it-tagħmir tagħhom stess
- nuqqas ta' rieda min-naħa tal-haddiema li jagħmlu ċerti xogħlijiet.

Ladarba jibdew jitfaċċaw il-problemi, dawk li jhaddmu għandhom jieħdu miżuri biex ma jhallux li ssir aktar ħsara lill-haddiema, imma jkun ferm aħjar jekk min ihaddem ikun proattiv billi jidentifika u jindirizza r-riskji qabel ma haddiem tiġrilu l-ħsara.

Is-sintomi jistgħu jitfaċċaw f'daqqa, jew jistgħu jibdew aktar bil-mod. Sintomi tal-bidu jinkludu:

- tnemnim u tirziħ
- uġiġh
- spażmi muskolari
- nefha u wġiġh.

Każijiet serji ta' MSDs jistgħu jirriżultaw f'diżabbiltà permanenti. Il-haddiema għandhom jirrapportaw is-sintomi malajr kemm jista' jkun sabiex ikunu jistgħu jirċievu trattament mediku fil-pront u l-kundizzjoni tax-xogħol tagħhom tista' tittejjeb sabiex ikunu jistgħu jmorru lura għax-xogħol mill-aktar fis possibbli mingħajr riskju li l-problema terġa' titfaċċa.

Leġiżlazzjoni

F'kull Stat Membru jeżistu liġijiet biex iħarsu lill-haddiema. Ħafna minn dawn il-liġijiet ġejjin minn Direttivi Ewropejⁱ li jstabbilixxu standards minimi ta' protezzjoni. Din il-leġiżlazzjoni tistabbilixxi rekwiżiti għall-protezzjoni tal-

---

^{i i} Access għal-leġiżlazzjoni tal-UE kollha, inkluż għad-Direttivi li hemm referenza għalihom hawnhekk fil-lingwi uffiċjali kollha, jista' jinkiseb minn: <http://eur-lex.europa.eu>

Tagħmir tax-xogħol, għodda u ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif

ħaddiem u għall-mod kif għandha tinkiseb din il-protezzjoni. Dawn id-direttivi jinkludu:

- **id-Direttiva Qafas (Direttiva 89/391/KEE)** dwar l-introduzzjoni ta' miżuri sabiex jinkoraġġixxu titjib fis-sigurtà u s-saħħa tal-ħaddiema fuq ix-xogħol
- **id-Direttiva dwar il-Post tax-Xogħol (89/654/KEE)** dwar miżuri maħsuba biex itejbu l-ambjent tax-xogħol sabiex ikun garantit standard oġhla ta' ħarsien tas-saħħa u tas-sigurtà
- **id-Direttiva dwar it-Tagħmir tax-Xogħol (89/655/KEE)** li tirrigwarda l-ħtiġijiet minimi tas-sigurtà u s-saħħa fl-użu tat-tagħmir tax-xogħol mill-ħaddiema fuq ix-xogħol.

Prevenzjoni ta' korrimenti u inċidenti

L-ewwel pass fil-prevenzjoni ta' ħsara lill-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif, inkluż minn tagħmir tax-xogħol, huwa l-identifikazzjoni tal-perikli permezz ta' valutazzjoni xierqa tar-riskji. Il-prinċipji gwida li għandhom jiġu kkunsidrati matul il-proċess kollu tal-valutazzjoni tar-riskji jistgħu jinqasmu f'serje ta' passi.

L-ewwel pass: identifikazzjoni tal-perikli u ta' dawk li huma f'riskju

It-tiftix għal dawk l-affarijiet fuq ix-xogħol li għandhom il-potenzjal li jikkawżaw ħsara u l-identifikazzjoni ta' ħaddiema li jistgħu jkunu esposti għal dawn il-perikli.

It-tagħmir użat mill-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif huwa varjat, minn sempliċi barmil u mopp għal buffers li jduru u magni li jogħrku/jnixxfu li tirkeb fuqhom. Ix-xogħol jista' jitlob ħafna attenzjoni u konċentrazzjoni u ħidma intensiva, u jista' jirriżulta f'espożizzjoni għal perikli u riskji. Dawn jinkludu:

- tqandil manwali – ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif ikollhom spiss iċaqilqu oġġetti goffi u tqal bħal għamara u tagħmir tat-tindif, li jista' jwassal għal sforz muskolari u wġiġh fid-dahar;
- ħidma f'qagħdiet skomdi, tiġbid żejjed, u t-twettiq ta' xogħol ripetittiv jistgħu jkunu fatturi li jikkawżaw disturbi muskuluskelettriċi (MSDs) – varjetà ta' problemi li jolqtu l-muskoli, il-ġogi u n-nervituri;
- piż kbir fuq ir-riglejn li jikkontribwixxi għal għal għeja, skumdità, nefha, u wġiġh fir-riglejn;
- żliq u tfixkil – il-ħasil bil-mopp tal-art u wajers ikaxkru;
- espożizzjoni għall-vibrazzjonijiet fl-id u fid-driegħ minħabba l-użu regolari ta' tagħmir li jivvibra bħal magni b'diski li jduru;
- espożizzjoni għall-istorbju – skont il-livell ta' espożizzjoni, l-istorbju iġġenerat minn ċertu tagħmir ta' tindif bħal magni industrijali għat-tindif bil-vakum jista' jkun potenzjalment ta' ħsara;
- espożizzjoni għal sustanzi kimiċi – ċerti soluzzjonijiet tat-tindif użati fil-magni jistgħu jkunu perikolużi;

L-Aġenzija Ewropea għas-Saħħa u s-Sigurtà fuq il-Post tax-Xogħol -
<http://osha.europa.eu>

Tagħmir tax-xogħol, għodda u ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif

- incidenti minn kuntatt ma' magni – xokkijiet tal-elettriku minn apparat elettriku difettuż jew periklu minn makkinarju; pereżempju korrimenti fl-idejn jekk dawn jinqabdu fil-magni.

It-tieni pass: evalwazzjoni u l-prijoritizzazzjoni tar-riskji

Il-kalkolu tar-riskji eżistenti – pereżempju, il-gravità u l-probabbiltà tagħhom – u l-prijoritizzazzjoni tagħhom. Huwa essenzjali li jkun prijoritizzat kwalunkwe xogħol li għandu jsir biex ir-riskji jiġu eliminati jew evitati. Meta tħares lejn ir-riskji għall-ħaddiema, ikkunsidra jekk id-diversità tal-forza tax-xogħol tpoġġix ċerti ħaddiema f'riskju partikolari. Pereżempju, il-ħaddiema huma kollha kapaċi jifhmu struzzjonijiet verbali u/jew bil-miktub?

It-tielet pass: deċiżjoni dwar azzjoni ta' preventiva

L-identifikazzjoni tal-miżuri xierqa biex jiġu eliminati jew ikkontrollati r-riskji, fl-istess waqt li wieħed jikkunsidra d-diversità tal-forza tax-xogħol. Pereżempju, il-ħinijiet tax-xogħol jistgħu jitranġaw biex ħaddiema li jsibu ċerti stili ta' xiftijiet diffiċli jkunu megħjunin?

Ir-raba' pass: teħid ta' azzjoni

L-istabbiliment ta' miżuri preventivi u protettivi permezz ta' pjan ta' prijoritizzazzjoni (x'aktarx mhux il-problemi kollha jistgħu jissolvew mal-ewwel) u l-ispeċifikazzjoni ta' min jagħmel xiex u meta, sa meta għandha titlesta biċċa xogħol u l-mezzi allokatu biex jiġu implimentati dawn il-miżuri.

Ix-xogħol ta' tindif spiss isir f'ħinijiet tal-ġurnata barra s-siġhat normali, kmieni filgħodu jew tard billejl, u l-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif jistgħu jaħdmu waħidhom. Il-miżuri li għandhom jiġu stabbiliti għandhom jinkludu azzjonijiet li jnaqqsu l-ħsara f'każ ta' incident jew okkorrenza. F'każ ta' incident, ħaddiem kif sejjer jikseb l-għajnuna?

Il-ħames pass: monitoraġġ u reviżjoni

Il-valutazzjoni għandha tiġi analizzata f'intervalli regolari biex ikun żgurat li din tibqa' aġġornata. Għandha tkun riveduta kull meta jseħhu bidliet sinifikanti fl-organizzazzjoni jew bħala riżultat ta' sejbiet ta' aċcident jew ta' investigazzjoni ta' "near miss".

Fejn ikun possibbli, ir-riskji għall-ħaddiema għandhom jitneħħew; pereżempju, permezz tas-sostituzzjoni ta' sustanzi perikolużi b'dawk li huma aktar siguri għall-użu. Ħafna mir-riskji assoċjati mal-perikli tat-tagħmir deskritti hawn fuq jistgħu jitnaqqsu permezz tal-kontroll tar-riskji identifikati waqt il-proċess tal-valutazzjoni tar-riskji. Il-kontrolli jistgħu jinkludu l-għażla tat-tagħmir adattat għall-biċċa xogħol ta' tindif.

Tagħmir tax-xogħol, għodda u ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif

Żewġ studji ta' każijiet fil-prevenzjoni ta' ħsara

Studju ta' każ – provvista ta' tagħmir li jakkomoda lill-ħaddiema kollha

Kompitu

Il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif f'organizzazzjoni partikolari kienu jużaw il-mopp għal madwar sagħtejn f'gurnata f'postijiet differenti; pereżempju, kurituri, kċejjen, xawers u kmamar tal-banju.

Problema

Ħaddiema itwal li jagħmlu xogħol ta' tindif spiss kienu qegħdin jirrapportaw uġiġh fl-ispalla u fid-dahar lir-rappreżentant tas-saħħa u tas-sigurtà. Dawn kienu qed jaħsbu li dan kien ikkawżat mit-tgħawwiġ involut fix-xogħol tal-mopp, bħal pereżempju it-tindif ta' taħt l-imwejjed u s-siġġijiet, kif ukoll il-moviment stess tat-tindif bil-mopp.

Figura 1: Stampa ta' ħasil bil-mopp waqt li qiegħed isir

Il-valutazzjoni tar-riskju u t-tiftix għal soluzzjoni

L-aktar problemi importanti identifikati kienu:

- li meta kienu qed jitbaxxew biex inadddu bil-mopp taħt l-għamara, il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif kienu qed jitgħawġu wisq 'il quddiem
- il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif ġew osservati jgħawġu jgħawġu jgħawġu 'il quddiem aktar minn 40 cm

Tagħmir tax-xogħol, għodda u haddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif

- il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif kellhom jiġġebdu biex jilħqu ċerti partijiet
- il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif kellhom jadottaw qagħda skomda tal-ispalla
- il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif kienu qed jitgħawġu meta jużaw il-mopp.

Ġiet implimentata soluzzjoni sempliċi: il-ħaddiema itwal li jagħmlu xogħol ta' tindif ingħataw moppijiet b'lasti itwal.

Riżultat

- Il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif li użaw il-moppijiet b'lasti itwal kienu aktar kuntenti bil-mod kif setgħu jagħmlu xogħolhom u rrapportaw li l-uġiġh f'daharhom kien naqas.
- L-armar ta' lasta ta' 1.5m minflok dak ta' 1.2m ppermetta lill-ħaddiema li jibqgħu aktar dritti waqt il-ħidma tagħhom.
- Il-personal tas-saħħa u tas-sigurtà nnota li l-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif kienu qed jaħdmu b'daharhom f'qagħdiet aktar dritti.
- Il-lasti itwal swew biss ftit aktar flus.

Tagħlimiet

- It-tqabbil tat-tagħmir mal-utent irriżulta effettiv ħafna fit-tnaqqis tal-uġiġh, skumditá u problemi ta' qagħdiet skomdi. Dan japplika wkoll għal ħaddiema iqsar li jkollhom bżonn ta' moppijiet iqsar.
- Soluzzjoni alternattiva tkun il-provvediment ta' moppijiet b'lasti li jistgħu jitwalu; dawn huma disponibbli mingħand għadd ta' manifatturi. Lasti itwal (bl-użu ta' tubi li jistgħu jitwalu) jistgħu wkoll inaqqsu t-tgħawwiġ waqt it-tindif bil-vakum u l-provvediment ta' tagħmir b'lasti itwal instab li jnaqqas l-isforz fid-dahar waqt il-knis⁶.
- Huwa importanti li jkun żgurat li l-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif ikunu jafu jħaddmu u jużaw it-tagħmir kif suppost. Għandu jingħata taħriġ u taħrif lill-persunal. Dan għandu jinkludi struzzjonijiet ta' kif wieħed jirranġa t-tagħmir b'mod li jaqbel mal-ħtiġijiet individwali.

Ladarba jintgħażel it-tagħmir adattat biex jitnaqqas ir-riskju, huwa essenzjali li jkun żgurat li t-tagħmir ikun miżmum tajjeb biex ikun żgurat li ma jżviluppawx perikli bħal vibrazzjoni żejda ta' buffers minħabba diski mikula jew perikli bl-elettriku minn wajers mikula.

Studju ta' każ – manutenzjoni ta' tagħmir

Figura 2: Stampa ta' buffer li jdur tipiku

Tagħmir tax-xogħol, għodda u ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif

Kompitu

Tim ta' ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif kienu jillustraw l-art kuljum f'numru ta' ħwienet kbar.

Problema

Il-magni għall-illustrar kienu ntużaw fuq il-post tax-xogħol għal bosta snin. Numru ta' ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif ilmentaw minn tnefnim f'idejhom u fis-swaba' kienu jinħassu mtarrxin u jidhru bojod wara l-użu tal-magna għall-illustrar. Dawn huma sintomi tas-sindromu tal-vibrazzjonijiet fl-id-driegħ.

Il-valutazzjoni tar-riskji u s-sejbien ta' soluzzjoni

Meta l-magni għall-illustrar ġew spezzjonati numru ta' partijiet tal-magna nstabu li kienu mikula bl-użu. Kien maħsub li l-iskumdità tal-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif kien riżultat tal-vibrazzjonijiet mill-buffers. Izda wara aktar sħarrig instab li l-problema ma kinitx limitata għall-magni għall-illustrar; biċċiet oħra tat-tagħmir instabu li kienu f'kundizzjonijiet ħżiena simili.

Ġew ikkunsidrati numru ta' soluzzjonijiet u ġie deċiż li jiġi stabbilit programm ta' manutenzjoni li jinkludi l-ispezzjoni u l-għoti ta' servis regolari tat-tagħmir u l-bdil ta' elementi qodma.

Tagħmir tax-xogħol, għodda u haddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif

Ġiet stabbilita sistema ta' rapportar tal-problemi fit-tagħmir sabiex il-haddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif seta' jkollhom twegiba malajr dwar meta t-tagħmir kien ser jingħata servis, jissewwa jew jinbidel.

Riżultat

Naqset il-frekwenza tas-sindromu tal-vibrazzjonijiet fl-id-driegħ.

- Għalkemm il-problema oriġinali kienet ġejja mill-magni għall-illustrar difettużi, il-manutenzjoni u s-sistema ta' rapportar ġiet applikata għat-tagħmir kollu użat mill-haddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif.
- Il-haddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif ingħataw idea realistika ta' meta t-tagħmir kien ser ikun irritornat lilhom u saru arrangamenti għas-sostituzzjoni temporanja ta' tagħmir li kien qed jingħata servis jew kien qed jissewwa.
- Tagħmir miżmum tajjeb inaddaf aħjar u għandu inqas probabilitá li jikkawża problemi għall-utent f'dak li jirrigwarda kontroll, tħaddim, vibrazzjonijiet u sigurtà elettrika.

Tagħlim

- Bħal kull tagħmir elettriku, il-magni għall-illustrar jeħtieġ li ssirilhom manutenzjoni u spezzjoni regolari. Huwa importanti li jkun żgurat li l-partijiet kollha tat-tagħmir bħal pads u xkupilji jkunu mwaħħlin sew u jaħdmu tajjeb biex ikun żgurat li ma jkollhomx bżonn ta' forza żejda biex jithaddem it-tagħmir⁷⁸.
- Huwa essenzjali li tkun stabbilita skeda ta' manutenzjoni regolari biex tidentifika magni, tagħmir u partijiet li jeħtieġu jinbidlu, jiġu rikondizzjonati jew jissewwew. Dan inaqqas problemi bħal uġiġħ u skumdità fid-dirgħajn u fl-idejn minħabba vibrazzjoni żejda kkawżata minn manutenzjoni fqira jew minn partijiet mikula bl-użu.
- Għandu jkun hemm sistema ta' rapportar li tinkludi azzjoni ta' segwitu li tista' tintuża faċilment għall-haddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif biex iżommu reġistru ta' problemi fit-tagħmir.

Dawk li jimpjegaw għandhom dmir skont id-direttiva dwar it-tagħmir fuq il-post tax-xogħol li jiżguraw li t-tagħmir jinżamm f'kundizzjoni tajba. Jista' jintuża ttestjar annwali ta' apparat elettriku li jista' jingarr (PAT) biex jiġu indirizzati perikli ġenerali relatati mal-elettriku assoċjati ma' tagħmir tat-tindif bħal magni għat-tindif bil-vakum u buffers li jduru⁹. Għal tagħmir b'riskju għoli bħal magni b'diski li jduru fejn hija komuni l-ħsara fuq il-wajers¹⁰, ikun għaqli li wieħed jagħti daqqa t'għajn ħafifa lejn il-wajers tal-elettriku qabel kull użu tat-tagħmir.

Lista ta' kontroll ta' azzjoni

Il-listi ta' kontroll jistgħu jkunu għodda utli biex wieħed jiżgura jekk jeżistux perikli jew jekk jeħtieġx li tittiehed azzjoni. Madankollu, ma jistgħux ikopru l-

Tagħmir tax-xogħol, għodda u ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif

aspetti kollha ta' kwistjoni u jista' jkun hemm kwistjonijiet li ma jkunux koperti mill-lista ta' kontroll. Il-lista li ġejja tenfasizza xi wħud mill-kwistjonijiet essenzjali li jirrigwardaw lill-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif.

- Dan l-aħħar saret valutazzjoni tar-riskji li kkunsidrat ir-riskji mit-tagħmir tax-xogħol?
- Qed jintużaw għajnuniet xierqa, bħal moppijiet b'lasti twal għall-ħaddiema twal li jagħmlu xogħol ta' tindif?
- Qed ikun ipprovdut tagħmir sigur u miżmum tajjeb lill-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif, bħal banketti li bihom ikunu jistgħu jnaddfu uċuh fl-għoli mingħajr ma jiġġebbdur?
- Qed jingħata ħin biżżejjed għax-xogħol sabiex il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif jużaw it-tagħmir tax-xogħol b'mod adattat u sigur?
- Ix-xogħol huwa organizzat b'mod adegwat sabiex il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif ikollhom ħin biżżejjed biex jistrieħu?
- It-tagħmir ipprovdut kollu huwa xieraq u faċli li jintuża?
- Hemm xi periklu li makkinarju (li qed jitnaddaf jew li qed jintuża għat-tindif) jaqbad jaħdem waħdu?
- Saru valutazzjonijiet tar-riskji ta' tqandil manwali?
- Il-ħaddiema qed ikollhom jerfgħu jew iġorru tagħmir tqil?
- L-istaff huwa mħarreġ dwar kif jerfa' tagħmir b'mod sigur u kif juża tagħmir sew?
- Qed jinxtara tagħmir għat-tindif b'vibrazzjoni baxxa?
- Il-partijiet perikolużi tal-magni huma protetti b'mod xieraq?
- Qed isir manutenzjoni u ċċekjar ta' tagħmir elettriku għat-tindif?
- Saru valutazzjonijiet fuq kimiċi għat-tindif?
- Jeżistu proċeduri biex ikun żgurat li ma jithalltux kimiċi għat-tindif?
- Il-kimiċi għat-tindif huma ttikkettati b'mod ċar biex ikunu identifikati l-perikli?
- Il-ħaddiema jaħdmu b'kimiċi f'forma li hija ta' riskju akbar għas-saħħa, pereżempju, bi sprejs u trabijiet minflok daww f'forma ta' likwidu jew ramel?
- Il-ħaddiema ġew mgħarrfa bir-riskji għal saħħithom mill-kimiċi li jaħdmu bihom?
- Id-dokumenti ta' dejta dwar is-sigurtà huma disponibbli għall-ħaddiema u r-rappreżentanti tagħhom?
- Il-ħaddiema jingħatalhom bla ħlas, tagħmir personali protettiv adegwat, bħal ingwanti?
- Fejn jeħtieġ tagħmir personali protettiv, hemm superviżjoni biex ikun żgurat li qed jintuża sew u mibdul kif meħtieġ?
- Jeżistu proċeduri biex tkun żgurata s-sigurtà ta' ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif waħidhom?

Tagħmir tax-xogħol, għodda u haddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif

Materjal ieħor għall-qari

- European Agency for Safety and Health at Work, *Healthy Workplace Initiative checklist on cleaning*
http://hwi.osha.europa.eu/ra_tools_checklists/service_sector/checklist_cleaning
- Health & Safety Executive *Manual handling – solutions you can handle*, HSG115 ISBN 0 7176 0693.
- International Labour Organization, 'International hazard datasheets on occupation – cleaner (industrial premises)',
<http://www.ilo.org/public/english/protection/safework/cis/products/hdo/htm/cleaner.htm>
- European Agency for Safety and Health at Work, E-fact 16 - Hazards and risks leading to work-related neck and upper limb disorders (WRULDs), 2007
<http://osha.europa.eu/publications/e-facts/efact16>
- European Agency for Safety and Health at Work, E-fact 15 - Work – related musculoskeletal disorders (MSDs) and the pace of work, 2007,
<http://osha.europa.eu/publications/e-facts/efact15>
- European Agency for Safety and Health at Work, E-fact 14 - Hazards and risks associated with manual handling in the workplace, 2007,
<http://osha.europa.eu/publications/e-facts/efact14>
- European Agency for Safety and Health at Work, E-fact 11 - European legal requirements relating to work-related musculoskeletal disorders (MSDs) , 2007, <http://osha.europa.eu/publications/e-facts/efact11>
- European Agency for Safety and Health at Work, E-fact 9 - Work-related musculoskeletal disorders (MSDs): an introduction, 2007,
<http://osha.europa.eu/publications/e-facts/efact09>
- Aġenzija Ewropea għas-Saħħa u s-Sigurtà fuq il-post tax-Xogħol, Factsheet 73 – Perikli u riskji marbuta mal-irfigħ manwali ta' tagħbijiet fil-post tax-xogħol, 2007,
<http://osha.europa.eu/mt/publications/factsheets/73>
- Aġenzija Ewropea għas-Saħħa u s-Sigurtà fuq il-post tax-Xogħol, Factsheet 72 – Problemi fl-għonq u fid-dirgħajn, l-idejn u l-ispalej relataj max-xogħol, 2007,
<http://osha.europa.eu/mt/publications/factsheets/72>
- Aġenzija Ewropea għas-Saħħa u s-Sigurtà fuq il-post tax-Xogħol, Factsheet 71 – Introduzzjoni għall-problemi muskuloskeletalj li huma relatati max-xogħol, 2007,
<http://osha.europa.eu/mt/publications/factsheets/71>

Tagħmir tax-xogħol, għodda u haddiema li jagħmlu xogħol ta' tindif

Referenzi

- ¹ European Federation of Cleaning Industries, *The Cleaning Industry in Europe*, An EFCI Survey Edition 2006 (Data 2003) <http://www.feni.be>
- ² European Federation of Cleaning Industries, *The Cleaning Industry in Europe*, An EFCI Survey Edition 2006 (Data 2003) <http://www.feni.be>
- ³ Mormont, M., *Institutional representativeness of trade unions and employers' organisations in the industrial cleaning sector*, Université Catholique de Louvain, Institut des Sciences du Travail, Project number VC/2003/0451, 146 pp. http://www.trav.ucl.ac.be/recherche/pdf%202002/2001%2012%20LPS_final.pdf
- ⁴ Rick Goggins, 'Hazards of cleaning – strategies for reducing exposure to ergonomics risk factors', *Professional Safety*, March 2007.
- ⁵ Rupesh Kumar, Shrawan Kumar, 'Musculoskeletal risk factors in cleaning occupations – A literature review', *International Journal of Ergonomics*, 2007.
- ⁶ Health & Safety Executive, *Caring for cleaners – guidance and case studies on how to prevent musculoskeletal disorders*, HSG234, ISBN 0 7176 2682 2, 2003.
- ⁷ Health & Safety Executive, *Caring for cleaners – guidance and case studies on how to prevent musculoskeletal disorders*, HSG234, ISBN 0 7176 2682 2, 2003.
- ⁸ R. A. Haslam, H. J. Williams, 'Ergonomic considerations in the design and use of single disc floor cleaning machines', *Applied Ergonomics*, Vol. 30, p. 391-399, 1999.
- ⁹ Website pat-testing.info, *Pat testing information and portable appliance testing information – legal requirements*, <http://www.pat-testing.info/legal.htm>
- ¹⁰ R. A. Haslam, H. J. Williams, 'Ergonomic considerations in the design and use of single disc floor cleaning machines', *Applied Ergonomics*, Vol. 30, p. 391-399, 1999.